

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001476

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-04-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ № 105/07-01 від 05.06.2024 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бараш Леонід Євгенійович

2. Leonid Barash

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Доктора філософії

Дата захисту: 21-05-2024

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 5274

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883133

Місцезнаходження: вул. Золочівська, буд. 8-а, Харків, Харківський р-н., 61177, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883133

Місцезнаходження: вул. Золочівська, буд. 8-а, Харків, Харківський р-н., 61177, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.85

Тема дисертації:

1. Методика розслідування незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, електронними грошима, обладнанням для їх виготовлення
2. Methods of investigation of illegal actions with transfer documents, payment cards and other means of access to bank accounts, electronic money, equipment for their production

Реферат:

1. За результатами проведеного дослідження обґрунтовано визначення поняття криміналістичної характеристики цього виду злочину як сукупності узагальнених відомостей про вагомості для криміналістичної методики його ознаки, визначеної на підставі аналізу слідчої та судової практики і призначеної для використання в його розкритті та розслідуванні. До структури криміналістичної характеристики віднесено типові відомості про предмет, спосіб злочину та його зв'язки з іншими кримінальними правопорушеннями, слідову картину (типові сліди й обстановку (умови) вчинення злочину) й особу злочинця. Удосконалено криміналістичну класифікацію предмета злочину, передбаченого ст. 200 КК України, яким можуть бути документи на переказ, платіжні картки, інші засоби доступу до банківських рахунків та електронні гроші. 3

криміналістичної точки зору всі ці предмети в матеріальному сенсі є документами. За призначенням їх варто розподілити на платіжні інструменти й електронні гроші, а за формою – на паперові й електронні документи. Розвинуто наукові положення теорії криміналістичної методики щодо ролі злочину, передбаченого ст. 200 КК України, в структурі таких технологій злочинної діяльності, як шахрайства з платіжними картками, шахрайства у сфері підприємництва, шахрайства у кіберсфері; розкрадання коштів працівниками банків і бюджетних установ; ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів); легалізація (відмивання) коштів, одержаних злочинним шляхом; шахрайства з фінансовими ресурсами та інші зловживання з кредитами у банківській сфері. Допоміжна роль незаконних дій з платіжними засобами у злочинних технологіях полягає у сприянні вчиненню основного злочину. Підроблені платіжні засоби в механізмі всієї технології злочинної діяльності використовуються насамперед як засоби й інструменти, за допомогою яких зловмисники одержують доступ до фінансових рахунків, надають видимість правомірності розрахункам, забезпечують швидкий рух коштів по рахункам, відмивають злочинні доходи тощо. Удосконалено криміналістичну систему обставин, які підлягають встановленню під час розслідування злочину, передбаченого ст. 200 КК України, залежно від елементів предмета доказування, а саме щодо події злочину (предмета, способу, обстановки, інших обставин), суб'єкта злочину (винуватості обвинуваченого, форми вини, мети, мотиву, обставин, які характеризують особу обвинуваченого) та інших обставин (виду і розміру заподіяної шкоди, зв'язку незаконних дій з платіжними засобами з іншими кримінальними правопорушеннями, ознак повторності, попередньої змови групою осіб, обставин, які пом'якшують та обтяжують покарання, тощо). Дістало подальшого розвитку теоретичне обґрунтування типізації слідчих ситуацій початкового етапу розслідування злочинів, передбачених ст. 200 КК України, залежно від інформації про особу ймовірного правопорушника, а в якості додаткової ознаки – відомостей про характер події злочину. За цими підставами визначено й охарактеризовано наступні слідчі ситуації: 1) особа була затримана під час підготовки або безпосереднього вчинення незаконних дій з пластиковою платіжною картою (картками); 2) досудове розслідування розпочато за фактом незаконного використання підроблених платіжних засобів. Особа правопорушника невідома; 3) під час розслідування іншого злочину було встановлено факт (факти) використання підроблених засобів доступу до банківських рахунків; 4) досудове розслідування розпочато за фактом незаконних дій з електронними грошима; 5) під час досудового розслідування основного злочину було виявлено незаконні дії з електронними грошима. Удосконалено тактичні особливості допиту свідків і підозрюваних, зокрема визначено коло осіб, які підлягають допиту, заходи з підготовки до проведення допиту й застосування тактичних прийомів допиту в безконфліктній та конфліктній ситуації. Сформульовано рекомендації щодо таких підготовчих заходів як вивчення матеріалів кримінального провадження, визначення предмета допиту кожної категорії допитуваних осіб (свідків і підозрюваних), визначення послідовності проведення допитів, вивчення особистості допитуваного, визначення часу проведення слідчої (розшукової) дії, обрання тактичних прийомів, визначення кола учасників і складання плану допиту. Серед тактичних прийомів, які можуть бути ефективними під час допиту, залежно від типових тактичних ситуацій (безконфліктної або конфліктної) виокремлено прийоми встановлення психологічного контакту, актуалізації (освіження) пам'яті, деталізація показань, виявлення та аналіз протиріч у показаннях, демонстрація подальших намірів слідства та роз'яснення можливостей експертних досліджень, викриття неправди і переконання допитуваного у невідповідності зайнятої позиції. Дістали подальшого розвитку

2. Based on the results of the research, the definition of the concept of forensic characteristics of this type of crime as a set of generalized information about its characteristics, determined on the basis of the analysis of investigative and judicial practice and intended for use in its disclosure and investigation, is substantiated. The structure of forensic characteristics includes typical information about the subject, the method of the crime and its connections with other criminal offenses, the trace pattern (typical traces and the environment (conditions) of the crime) and the identity of the criminal. The criminological classification of the subject of the crime provided for in Art. 200 of the Criminal Code of Ukraine, which can be transfer documents, payment cards, other means of access to bank accounts and electronic money. From a forensic point of view, all these items are documents in a

material sense. According to their purpose, they should be divided into payment instruments and electronic money, and according to their form, they should be divided into paper and electronic documents. The scientific provisions of the theory of forensic methodology have been developed regarding the role of the crime provided for in Art. 200 of the Criminal Code of Ukraine, in the structure of such technologies of criminal activity as fraud with payment cards, fraud in the field of entrepreneurship, fraud in the cyber sphere; embezzlement of funds by employees of banks and budget institutions; tax evasion, fees (mandatory payments); legalization (laundering) of criminally obtained funds; fraud with financial resources and other credit abuses in the banking sector. The auxiliary role of illegal actions with means of payment in criminal technologies is to facilitate the commission of the main crime. Counterfeit means of payment in the mechanism of the entire technology of criminal activity are primarily used as means and tools by which criminals gain access to financial accounts, give the appearance of legality to calculations, ensure the rapid movement of funds on accounts, launder criminal proceeds, etc. The forensic system of the circumstances to be established during the investigation of the crime provided for in Art. 200 of the Criminal Code of Ukraine, depending on the elements of the subject of proof, namely, regarding the event of the crime (object, method, situation, other circumstances), the subject of the crime (guilt of the accused, form of guilt, purpose, motive, circumstances characterizing the person of the accused) and others circumstances (type and amount of damage caused, connection of illegal actions with means of payment to other criminal offenses, signs of repetition, prior collusion by a group of persons, circumstances that mitigate and aggravate punishment, etc.). The theoretical justification of the typification of investigative situations of the initial stage of the investigation of crimes provided for by Art. 200 of the Criminal Code of Ukraine, depending on the information about the identity of the alleged offender, and as an additional sign - information about the nature of the crime event. On these grounds, the following investigative situations were determined and characterized: 1) a person was detained while preparing or directly committing illegal actions with a plastic payment card(s); 2) a pre-trial investigation has been initiated on the fact of the illegal use of counterfeit means of payment. The identity of the offender is unknown; 3) during the investigation of another crime, the fact (facts) of the use of forged means of access to bank accounts was established; 4) a pre-trial investigation has been initiated on the fact of illegal actions with electronic money; 5) during the pre-trial investigation of the main crime, illegal actions with electronic money were discovered. The tactical features of questioning witnesses and suspects have been improved, in particular, the circle of persons to be questioned, measures for preparation for interrogation and the use of tactical interrogation techniques in non-conflict and conflict situations have been determined. Recommendations have been formulated for such preparatory measures as studying the materials of criminal proceedings, determining the subject of interrogation of each category of interrogated persons (witnesses and suspects), determining the sequence of interrogations, studying the identity of the interrogated person, determining the time of investigative (search) action, choosing tactical methods, determining the circle of participants and drawing up an interrogation plan. Among the tactical techniques that can be effective

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Бараш Л. Є. Процесуальні проблеми призначення і проведення судової експертизи. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2021. № 4. С. 262–268. DOI: 10.31733/2078-3566-2021-4-262-268.

- 2. Бараш Л. Є. Аналіз елементів криміналістичної характеристики злочинів, передбачених ст. 200 КК України. Вісник пенітенціарної асоціації України. 2022. № 4 (22). С. 20–29. DOI: 10.34015/2523-4552.2022.4.02.
- 3. Бараш Л. Є. Організаційні й тактичні особливості розслідування злочину, передбаченого ст. 200 КК України. Наше право. 2022. № 2. С. 216–222. DOI: 10.32782/NP.2022.2.31.
- 4. Бараш Л. Є. Структура криміналістичної характеристики злочинів, передбачених ст. 200 Кримінального кодексу України. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2023. Вип. 2 (101) Ч. 1. С. 175–184. DOI: 10.32631/v.2023.2.16.
- 5. Бараш Л. Є. Тактика огляду під час розслідування незаконних дій з платіжними засобами. Європейські перспективи. 2023. № 2. С. 178–184. DOI: 10.32782/EP.2023.2.29.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U112088

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степанюк Руслан Леонтійович

2. Ruslan L. Stepanyuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8201-4013

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернявський Сергій Сергійович

2. Serhii Cherniavskiyi

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2711-3828

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Янковий Микола Олександрович

2. MYKOLA O. YANKOVYI

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5178-084X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сімакова-Єфремян Елла Борисівна

2. Ella B. Simakova-Yefremian

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8246-7688

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883133

Місцезнаходження: вул. Золочівська, буд. 8-а, Харків, Харківський р-н., 61177, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стовба Олексій Вячеславович
2. Oleksii Stovba

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.12

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8154-8929

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883133

Місцезнаходження: вул. Золочівська, буд. 8-а, Харків, Харківський р-н., 61177, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Петрова Ірина Анатоліївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Петрова Ірина Анатоліївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Давиденко Дар'я Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна